

Republika Hrvatska
Općinski sud u Čakovcu
Čakovec, Ruđera Boškovića 18

Poslovni broj: P-368/2022-25

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Čakovcu, po sutkinji Sandri Oletić, u pravnoj stvari tužiteljice Gabrijele Bregović, Nedelišće, Trnavska 31, OIB: 69175790658 /dalje u tekstu: tužiteljica odnosno tužitelj/, zastupane po punomoćniku Ivanu Kusaliću, odvjetniku u Zagrebu, protiv tuženika Erste&Steiermärkische banka d.d., Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320, zastupanog po punomoćniku Damiru Metelko i ostalim odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Metelko, Knežević & partneri iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon dovršene glavne rasprave održane dana 21. srpnja 2026. u nazočnosti zamjenika punomoćnika tužiteljice, dana 4. rujna 2026. objavio je i

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnim članak 3. /treće/ NAKNADA Ugovora o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5101845942 od 9.3.2004. sklopljenog između tužitelja GABRIJELA BREGOVIĆ, Trnavska 31, Nedelišće OIB: 69175790658 kao korisnika kredita i tuženika ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK d.d., Jadranski trg 3a, Rijeka, OIB: 23057039320 kao banke i glasi „10. NAKNADA Za obradu zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita dužan je prije korištenja kredita platiti 02,000 % (dva posto) naknade na iznos kredita, obračunate s datumom Ugovora. Korisnik kredita suglasan je da se iznos naknade naplati prilikom isplate plasmana.“

II. Nalaže se tuženiku ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK d.d., Jadranski trg 3a, Rijeka, OIB: 23057039320 isplatiti tužitelju, GABRIJELA BREGOVIĆ, Trnavska 31, Nedelišće, OIB: 69175790658 iznos koji se odnosi na ništetnu naknadu za obradu kredita od 5.294,47 HRK / 702,69 EUR, s pripadajućim zateznim kamatama tekućim od 9. ožujka 2004. pa do isplate po stopi prema čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23), po kamatnoj stopi koja se do 31.07.2015. određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke, koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 01.08.2015. do 31.12.2022. po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno

razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, od 01.01.2023. do 29.12.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. pa do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za svako polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi za dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK d.d., Jadranski trg 3a, Rijeka, OIB: 23057039320 naknaditi tužitelju GABRIJELA BREGOVIĆ, Trnavska 31, Nedelišće, OIB: 69175790658 prouzročeni parnični trošak u iznosu od 977,31 EUR sa zateznom kamatom tekućom od dana 4. rujna 2026. pa do isplate, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužiteljica je protiv tuženika podnijela tužbu radi utvrđenja ništetnosti i isplate, u kojoj navodi:

- da tužitelj i tuženik sklopili su 9.3.2004. Ugovor o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5101845942 (dalje u tekstu „Ugovor o kreditu“); da Ugovorom o kreditu ugovoreno je da će tuženik staviti na raspolaganje tužitelju iznos od 35.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti; da nadalje, Ugovorom o kreditu ugovorena je promjenjiva kamatna stopa koja je na dan sklapanja Ugovora o kreditu iznosila 8,50 % godišnje, a koja se kamatna stopa mijenja jednostranom odlukom tuženika; da tužitelj napominje kako se ovdje radi o tipskom ugovoru o kreditu;

- da nadalje, u tom istom tipskom Ugovoru o kreditu ugovorena je odredba koja se odnosi na troškove obrade kredita; da predmetna ugovorna odredba kojom je ugovoreno plaćanje troškova za obradu kreditnog zahtjeva je nepoštena i ništetna; da tužitelj se, na pravnu osnovu svog zahtjeva za utvrđenje ništetnosti ugovorene naknade za obradu kredita, poziva na presude suda EU, koje su obvezujuće za sudove u Republici Hrvatskoj te pozitivne hrvatske propise; da presudama suda EU u predmetu C-84/19 i u predmetu C-224/19 odlučeno je kako i pod kojim okolnostima je nacionalan sud dužan utvrditi da li je odredba koja sadrži troškove obrade kredita ništetna; te se poziva na Direktivu 93/13/EEZ i u vrijeme sklapanja spornog ugovora važeći Zakon o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 96/03); navodeći da u ovom konkretnom slučaju tuženik nije tužitelju iskazao koji su to točno troškovi u vezi

postupka odobravanja kredita pa da bi iste tužitelj morao nadoknaditi, da nije mu niti objašnjena struktura tih troškova i zašto je iznos te naknade u izravnoj korelaciji sa iznosom kredita koji se traži, te nadalje, da u Ugovoru nije navedeno po kojem tečaju će se obračunati sporna naknada (kupovni, srednji ili prodajni) niti je precizirano da li se obračunava tečaj na dan sklapanja ugovora, na dan isplate kredita ili na neki treći dan; da dakle, polazeći od nesporne činjenice da su odredbe koje su se odnosile na naplatu naknade za obradu kreditnog zahtjeva bile sastavni dio standardnog ugovora o kreditu unaprijed sastavljenog od tuženika, a o kojim odredbama nije pojedinačno pregovaralo, niti je tužitelj imao utjecaj na njihov sadržaj, a kojim odredbama je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja tužitelju nametnuta prekomjerna i ekonomski potpuno neopravdana (osim želje za dodatnim profitom) obveza, nameće se zaključak kako takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita – potrošača kao jedne ugovorne strane u odnosu na banku – trgovca kao drugu ugovornu stranu, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava, uz ostalo načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima te načelu dužnosti njihove suradnje i načelu zabrane zlouporabe prava, te da slijedom navedenog, predmetna ugovorna odredba je nepoštena i ništetna.

1.1. Slijedom svega navedenog, tužitelj predlaže sukladno članku 323. Zakona o obveznim odnosima, a po provedenom dokaznom postupku, donijeti presudu kojom se utvrđuje ništetnim članak 3. /treće/ NAKNADA Ugovora o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5101845942 od 9.3.2004 sklopljenog između tužitelja GABRIJELA BREGOVIĆ, Trnavska 31, Nedelišće OIB: 69175790658 kao korisnika kredita i tuženika ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK d.d., Jadranski trg 3a, Rijeka, OIB: 23057039320 kao banke i glasi „10. NAKNADA Za obradu zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita dužan je prije korištenja kredita platiti 02,000 % (dva posto) naknade na iznos kredita, obračunate s datumom Ugovora. Korisnik kredita suglasan je da se iznos naknade naplati prilikom isplate plasmana.“ (točka I tužbenog zahtjeva); nalaže tuženiku isplatiti tužitelju iznos koji se odnosi na ništetnu naknadu za obradu kredita od 5.294,47 HRK / 702,69 EUR, s pripadajućim zateznim kamatama tekućim od 9. ožujka 2004. pa do isplate po stopi koja se određuje prema čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, u roku od 15 dana (točka II tužbenog zahtjeva); te nalaže tuženiku naknaditi tužitelju prouzročeni parnični trošak sa zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude pa do isplate, u roku od 15 dana (točka III tužbenog zahtjeva).

2. U danom odgovoru na tužbu tuženik prije upuštanja u raspravljanje ističe prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda. Tuženik u cijelosti spori osnovanost tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva tužitelja, navodeći da je u ovom postupku tužitelj dužan dokazati svoj status potrošača; da tuženik u cijelosti osporava navode tužitelja da bi se ugovorna odredba o naknadi za obradu kredita imala smatrati nepoštenom odnosno ništetnom i to iz sljedećih razloga: ➤ Ugovorna odredba je jasna, razumljiva

i lako uočljiva; da osim što je ta odredba tužitelju bila lako uočljiva, nedvosmisleno razumljiva i prezentirana od strane službenika tuženika, iznos naknade od 2,00% od iznosa kredita je naknada za troškove koji su prouzrokovani tuženiku uslijed obrade kredita, te da tuženik osporava navode tužitelja kako tuženik nije imao nikakav trošak prilikom obrade kredita kada su se ulaznom naknadom pokrivali troškovi poput: operativnih troškova, materijalnih troškova, troškova trećih strana koje sudjeluju u realizaciji usluge i povezanih regulatornih troškova; da s obzirom na troškove nastale prilikom obrade kredita tuženik je sukladno odredbi čl. 10. i nastalim troškovima naplatio naknadu u visini od 2,00% od visine predmetnog kredita u iznosu od kn 5.294,47; da obzirom na navedeno, navodi tužitelja o nerazumljivosti naplaćene naknade u ovome pojedinačnom postupku u cijelosti su neosnovani s obzirom na jasno određenje naknade koja se naplaćuje prilikom sklapanja ugovora o kreditu, a koja ne mora sadržavati koje se sve usluge pružaju u zamjenu za predmetne iznose koji se naplaćuju temeljem navedene ugovorne odredbe o naknadi za obradu kredita; da slijedom navedenoga nije dopušteno ocjenjivati nepoštenosti/ništetnost predmetne odredbe o naknadi za obradu kredita/prijevremenu otplatu kredita jer je predmetna ugovorna odredba u cijelosti jasna, lako uočljiva i lako razumljiva; ➤ Ugovorna odredba ne uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama. U konačnici, tuženik ističe prigovor zastare na ovo potraživanje tužitelja.

2.1. Tuženik predlaže odbiti tužbu tužitelja i tužbene zahtjeve tužitelja kao neosnovane te naložiti tužitelju da naknadi tuženiku troškove ovoga postupka.

3. Očitujući se na odgovor na tužbu tužitelj navodi da tuženik je u odgovoru na tužbu naveo kako se o ugovornoj odredbi kojom je propisana naknada za obradu kreditnog zahtjeva pojedinačno pregovaralo, kako je ista odredba određena te kako istom nije prouzročena šteta tužitelju te iskazuje prigovor zastare, no da niti jedan od iznesenih prigovora tuženika nije osnovan. Tužitelj ističe da u tipskom Ugovoru o kreditu sadržana je ugovorna odredba o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva, a o kojoj ugovornoj odredbi ugovorne strane nisu pregovarale, da predmetna ugovorna odredba nije jasno određena te tuženik nije tužitelju iskazao koji su to točno troškovi u vezi postupka odobravanja kredita koje bi tužitelj morao nadoknaditi, niti mu niti objašnjena struktura tih troškova i zašto je iznos te naknade u izravnoj korelaciji sa iznosom kredita koji se traži; te da konačno, predmetni zahtjev, sukladno stajalištu Vrhovnog suda nije u zastari. Slijedom navedenog, tužitelj u cijelosti ostaje kod tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva.

4. Rješenjem ovog suda poslovni broj P-368/2022-5 od 3. svibnja 2023. odbijen je tuženikov prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda kao neosnovan, koje je rješenje ukinuto rješenjem Županijskog suda u Varaždinu poslovni broj GŽ-1123/2023-2 od 23. listopada 2023.

5. Rješenjem ovog suda poslovni broj P-368/2022-16 od 13. veljače 2026. ponovno je odbijen tuženikov prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda kao neosnovan, koje je rješenje potvrđeno rješenjem Županijskog suda u Varaždinu poslovni broj GŽ-508/2026-2 od 9. travnja 2026.

6. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u cjelokupnu dokumentaciju u spisu, i to dokumentaciju priloženu uz tužbu: Potvrdu / Zaključak na datum 15.10.2020. (listovi br. 7-8 spisa), Ugovor o kreditu broj 2402006-1031262160 / 51400607-5101845942 od 09.03.2004. (listovi br. 9-12 spisa), Otplatni plan za kredit (listovi br. 13-17 spisa) i Pregled prometa po partiji kredita 5101845942 za razdoblje od 26.03.2004. do 18.10.2020. (listovi br. 18-39 spisa); dokumentaciju priloženu uz odgovor na tužbu: sudsku praksu Suda EU (listovi br. 55-104 spisa), Proces obrade kredita od 2004. do 2011. u IBIS-u (listovi br. 105-106 spisa), Izvadak iz Općih i posebnih odredbi kataloga Sektora Građanstvo (listovi br. 107-115 spisa), sudsku praksu (listovi br. 116-152 spisa), Obračun naknade za bankarske usluge od 09.03.2004. (list br. 153 spisa) i sudsku praksu (listovi br. 154-156 spisa); sudsku praksu dostavljenu po tužitelju (listovi br. 160-187 spisa); te dokumentaciju dostavljenu od strane tuženika: sudsku praksu (listovi br. 208-209 spisa), ESB-stambeni letak (listovi br. 210-213 spisa) i sudsku praksu (listovi br. 214-218 spisa).

6.1. Nadalje je provedeno saslušanje tužiteljice kao stranke u svrhu dokazivanja, dok je tuženik od predloženog saslušanja svjedoka Roberta Kovačeca odustao.

7. Ocjenom provedenih dokaza u smislu odredbe članka 8. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 84/08., 57/11, 184/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, 146/25; dalje u tekstu: ZPP), tužbeni zahtjev tužiteljice utvrđen je u cijelosti osnovanim.

8. Nesporno je da su tužiteljica kao korisnik kredita, te tuženik kao banka kreditor, dana 09.03.2004. zaključili Ugovor o kreditu broj 2402006-1031262160 / 51400607-5101845942.

9. Iz sadržaja predmetnog Ugovora o kreditu razvidno je da je istim tužiteljici odobren namjenski stambeni kredit za kupovinu nekretnine, u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 35.000,00 EUR obračunato po srednjem tečaju Banke na dan puštanja kredita u tečaj, sa ugovorenom promjenjivom kamatom stopom, koja u trenutku ugovaranja iznosi 8,50 %, a promjenjiva u skladu s važećim odlukama Banke, sa rokom otplate 240 mjeseci, u 240 mjesečnih anuiteta u iznosu 303,74 EUR obračunato po srednjem tečaju banke za EUR.

10. Također je nesporno da je u članku 10. stavak 1. predmetnog Ugovora o kreditu ugovorena naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita (tzv. ulazna naknada),

od 2,00 % na iznos kredita, obračunata s datumom Ugovora, koji se obračunati iznos naknade naplaćuje prilikom isplate plasmana.

11. Nadalje je nesporno da je navedena ulazna naknada obračunata u visini od 2,00% iznosa kredita, tj. u iznosu od 5.294,47 kuna, te u tom iznosu i naplaćena/ustegnuta prilikom isplate odobrenog kredita, dana 09.03.2004., a kako to proizlazi i iz priložene dokumentacije: Obračuna naknade za bankarske usluge od 09.03.2004. (list br. 153 spisa) i Pregleda prometa po partiji kredita 5101845942 za razdoblje od 26.03.2004. do 18.10.2020. (listovi br. 18-39 spisa).

12. Nedvojbeno je da prednje navedeni iznos od 5.294,47 kuna prema fiksnom tečaju konverzije (1 EUR = 7,53450 kn) iznosi 702,69 EUR.

13. Prema definiciji iz članka 3. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03, u daljnjem tekstu: ZZP/03), koji je vrijedio u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu, potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti.

13.1. Odredbama članka 81. ZZP/03 propisano je da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, te da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

13.2. Prema odredbi članka 84. ZZP/03 nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Nadalje, odredbom članka 85. ZZP/03 propisano je da ako, na temelju zakona ili sporazuma stranaka, ugovor mora biti u pisanom obliku, njegove odredbe moraju biti napisane jasno i lako razumljivo te moraju biti lako uočljive, a prema odredbi članka 86. ZZP/03 dvojbene ili nerazumljive ugovorne odredbe tumače se u smislu koji je povoljniji za potrošača.

13.3. Odredbom članka 87. st. 1. ZZP/03 propisano je da nepoštena ugovorna odredba je ništava, a prema st. 2. istog članka ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

14. Prema odredbi čl. 5. Direktive 93/13/EEZ od 05. travnja 1993. u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo, a prema odredbi čl. 3. st. 1. te Direktive

ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora.

15. Odredbom članka 3. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23; dalje: ZOO) je propisano kako su sudionici u obveznom odnosu ravnopravni, dok je odredbom članka 4. ZOO-a propisano kao su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja. Nadalje, prema odredbi članka 7. ZOO-a sudionici pri sklapanju naplatnih pravnih poslova polaze od načela jednake vrijednosti uzajamnih davanja, dok je odredbom članka 8. ZOO- propisano da se je svatko dužan suzdržavati od postupaka kojim se može drugome prouzročiti šteta.

16. Odredbom članka 322. ZOO je propisano kako je Ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

17. Odredbom čl. 320. ZOO-a propisano je da u slučaju kad je ugovor sklopljen prema naprijed otisnutom sadržaju ili kad je ugovor na drugi način pripremila i predložila jedna ugovorna strana nejasne odredbe tumačit će se u korist druge strane.

18. Nedvojbeno je da u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu ugovaranje navedene naknade za obradu kredita nije bilo zabranjeno, no ugovaranje takve naknade nije bilo ni predviđeno dispozitivnim odredbama koje se primjenjuju automatski niti prisilnim odredbama, već se plaćanje naknade moralo ugovoriti pa je riječ o odredbama koje nisu izuzete iz područja primjene odredbi ZZP/03 odnosno ZZP/07 o zaštiti od nepoštenih ugovornih odredaba, odnosno iako nije bilo zabranjeno niti na drugi način ograničeno, ugovaranje odredbe o jednokratnoj naknadi prilikom korištenja kredita nepovoljno je utjecalo na pravni položaj tužiteljice kao potrošača. Naime, značajna neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je na temelju primjenjivih zakonskih odredbi stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora u obliku nametanja dodatne obveze koja nije predviđena dispozitivnim zakonskim pravilima.

19. Prema Direktivi 2008/48/EEZ ugovaranje takve naknade samo po sebi ne mora biti ništavo, ako se o toj ugovornoj odredbi posebno pregovaralo i uz uvjet da ugovorena naknada ne proizvodi neravnotežu između potrošača i trgovca. Dakle, da bi navedena odredba kojom je ugovoreno plaćanje naknade bila ništetna, potrebno je utvrditi da u vrijeme zaključenja Ugovora o kreditu tuženik, kao trgovac, i tužiteljica kao potrošač odnosno korisnik kreditnih usluga, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na visinu te

naknade, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

20. Direktivom 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. određeno je da zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi ukazuje na podređen položaj potrošača jer nemaju mogućnost pregovaranja o općim uvjetima poslovanja banke, a prema presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. u predmetu broj C26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

21. U tumačenju članka 3. st. 1. Direktive 93/13 iz presuda suda Europske Unije u predmetima broj C-259/2019 i C-224/2019, proizlazi da nalaganje plaćanja naknade za otvaranje kredita može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka što je u suprotnosti s zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, što je na sudu da provjeri.

22. Tužiteljica je saslušana u ovom postupku na okolnosti sklapanja ugovora o kreditu koji je predmet ovog postupka iskazala da to je bilo 2004. godine, tu u Čakovcu, u Erste banci, da dođe se u banku, pita se za kredit, oni kažu to sve što su rekli, kakvi su uvjeti bili, ona se toga više niti ne sjeća i to što su joj ponudili ona je prihvatila, da uz dostavu dokumentacije, dobila je kredit. Na pitanje da li je sa službenikom banke prilikom dogovaranja toga kredita razgovarala o pojedinim odredbama ugovora o kreditu, odgovorila je da on je njoj ponudio, ona se toga više ni ne sjeća, to je bilo pred 20 godina, da to je bio tipski ugovor. Na pitanje da li je čitala predmetni ugovor o kreditu prije potpisivanja, odgovorila je pa sad da li je čitala prije potpisivanja, to sigurno nije, doma je pročitala. Na pitanje zamjenika punomoćnika tužiteljice kako je izgledalo sklapanje ugovora u smislu da li je ugovor bio pripremljen i da njoj na potpisivanje, ili je o ugovoru bilo pregovarano u smislu da su se odredbe micale ili dodavale sukladno njezinoj volji, odgovorila je da pripremljeno je bilo sve. Na pitanje da li su joj u banci ili kod bilježnika objasnili nešto vezano za ulaznu naknadu, odgovorila je da ona se toga više ne sjeća. Na pitanje suda da li se sjeća da joj je prilikom isplate kredita banka naplatila nekakvu naknadu za obradu kredita, odgovorila je da naplatili su joj naknadu za davanje kredita, kako se to već zove. Na pitanje da li su joj prilikom dogovaranja kredita objasnili za što je konkretno ta naknada, odgovorila je da to se ne sjeća. Na pitanje da li se sjeća u kojem iznosu su joj naplatili naknadu za obradu kredita, odgovorila je da nije sigurna, ali misli da dva posto od cijelog kredita, a u kojem iznosu se ne sjeća.

23. Neosnovan je prigovor tuženika kojim tužiteljici osporava status potrošača.

24. Naime, nesporno je da je predmetni Ugovor o kreditu tužiteljica zaključila kao fizička osoba, da radi se o namjenskom stambenom kreditu, u svrhu kupovine stambene nekretnine, znači u svrhu koja nije namijenjena poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Nadalje, iz provedenih dokaza ne proizlazi da bi tužiteljica u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu imala u vlasništvu obrt ili trgovačko društvo, ili samostalno obavljala nekakvu gospodarsku djelatnost, a teret kojeg je dokaza bio na tuženiku.

25. Osnovom iznesenog, nedvojbeno je činjenica da je predmetni Ugovor o kreditu sačinio tuženik, a da tužiteljica i tuženik kao ugovorne strane o pojedinačnim odredbama toga Ugovora, pao tako niti o odredbi kojom je ugovoreno plaćanje tzv. ulazne naknade za obradu kredita, nisu posebno pregovarale. Naime, uvjet pojedinačnog pregovaranja bio bi ispunjen kada bi tužiteljica imala stvarnu mogućnost utjecati na sadržaj odredbi odnosno ishoditi promjenu pojedinih, od strane tuženika ponuđenih odredaba ugovora o kreditu.

26. Uzimajući u obzir da se u konkretnom slučaju radi o spornoj odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora tuženika, te da prema dokazima provedenima u ovom postupku tužiteljica o bilo kojim odredbama predmetnog Ugovora o kreditu nije pregovarala s tuženikom kao bankom kreditorom, niti je mogla utjecati na sadržaj istih, to sud zaključuje da se o odredbi članka 10. predmetnog Ugovora o kreditu, prema kojoj je banka ovlaštena tužiteljici zaračunati naknadu od 2,00 % od iznosa kredita, nije pojedinačno pregovaralo i da se ta odredba smatra nepoštenom jer suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužiteljice.

27. Iako se radi o ugovornoj odredbi koja je gramatički razumljiva, budući je osnovom te ugovorne odredbe o tzv. ulaznoj naknadi od 2,00 % od ukupnog iznosa kredita tužiteljica u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu bila u mogućnosti ocijeniti visinu te naknade te time i ekonomske učinke ugovaranja takve odredbe, no sama činjenica da je navedena odredba gramatički razumljiva ne znači i da je ta odredba poštena.

28. Ovdje tužiteljica stavljena je u neravnopravan položaj, obzirom je tuženiku dano da jednostrano svojom odlukom utvrđuje visinu te naknade, a niti je tužiteljica imala stvarne mogućnosti pregovarati o sadržaju te naknade, niti joj nije bilo objašnjeno što čini visinu te tzv. ulazne naknade, te je time tuženik postupao suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Nametanje obveze tužiteljici plaćanja navedene ulazne naknade u visini od 2,00 % iznosa kredita prema mišljenju suda predstavlja znatnu novčanu obvezu, te plaćanje navedene naknade u toj visini od 2,00 % iznosa kredita očito prouzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a tuženik nije dokazao da ta naknada, određena u postotku od 2,00 % iznosa kredita, odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima glede

upravo predmetnog kredita, zbog čega je predmetna odredba članka 10. Ugovora u kreditu nepoštena, te slijedom toga ništetna sukladno odredbi članka 87. st. 1. ZZP/03, te članka 322. u vezi s člankom 324. ZOO-a.

29. Shodno iznesenom, osnovano tužiteljica traži utvrđenje ništetnosti odredbe članka 10. predmetnog Ugovora o kreditu, u dijelu u kojem je ugovorena obveza tužiteljice plaćanje tzv. ulazne naknade.

30. Zahtjev tužiteljice za isplatu preplaćenog iznosa po predmetnom Ugovoru o kreditu restitucijski je zahtjev kao posljedica činjenice da je navedena odredba predmetnog Ugovora o kreditu koja se odnosi na tzv. uzlaznu naknadu ništetna.

31. U presudi Francisc Gutiérrez Naranjo i Ana Maria Palacios Martinez protiv Cajasur Banco i Banco Bilbao Viscaya Argentaria SA u spojenim predmetima C154/15, C-307/15 i C-308/15 Europski sud je utvrdio i definirao pravila koja vrijede neovisno o tome je li ugovorna odredba proglašena nepoštenom u postupku individualne ili kolektivne zaštite od nepoštenih odredaba koja tek kumulativna primjena osigurava potpunu i djelotvornu zaštitu od nepoštenih odredaba suglasno Direktivi 93/13 EEZ. Prvo pravilo o ex tunc učincima utvrđenja da je određena ugovorna odredba nepoštena ide u pravcu da ti učinci idu unatrag od trenutka sklapanja ugovora. Smatra se da nepoštena ugovorna odredba nikad nije bila ugovorena tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača te sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da navedene odredbe nije bilo. Drugo pravilo je da proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju i treće pravilo jest da potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena.

32. Kako je već ranije izneseno, nedvojbeno je da je tuženik prilikom isplate kredita po predmetnom Ugovoru o kreditu, dana 09.03.2004. tužiteljici naplatio tzv. ulaznu naknadu u iznosu od 5.294,47 kuna / 702,69 EUR.

33. Nadalje, visinu navedenog utuženog iznosa od 5.294,47 kuna / 702,69 EUR tuženik niti ne spori.

34. Obzirom da je navedena odredba članka 10. predmetnog Ugovora o kreditu ništetna, to tužiteljici osnovom odredbe članka 233. st. 1. ZOO-a pripada pravo da joj tuženik vrati ono što je na temelju takve ugovorne odredbe Ugovora o kreditu primio, i to primjenom pravila o stjecanju bez osnove iz članka 1111. ZOO-a, u kojem je propisano da kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga odnosno ako to nije moguće

naknaditi vrijednost postignute koristi, a prema odredbi čl. 1115. ZOO-a kada se vraća stečeno bez osnove moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate i to ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja. U ovoj pravnoj stvari tuženik je kao stjecatelj nepošten od samog dana sklapanja Ugovora o kreditu jer se, kako je prethodno utvrđeno, radi o nepošteno ugovorenoj naknadi za obradu kredita.

35. U odnosu na prigovor zastare sud ističe kako se prema čl. 328. ZOO-a pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, što znači da ne podliježe zastarnim rokovima, dok na ništetnost sud pazi po službenoj dužnosti i na nju se može pozivati svaka zainteresirana osoba (članak 327. st. 1. ZOO-a). Imajući navedene odredbe u vidu deklaratorni tužbeni zahtjev tužiteljice za utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe iz članka 3. Ugovora o kreditu nije u zastari.

36. Neosnovan je prigovor zastare i u odnosu na novčani tužbeni zahtjev tužiteljice, budući u odnosu na novčanu tražbinu tužiteljice zastara nije nastupila jer je u ovom slučaju tužiteljica kao vjerovnik imala pravo zahtijevati ispunjenje novčane obveze tek kad se utvrdi da je sporna odredba ugovora ništetna (čl. 215. st. 1. ZOO-a), a kako to proizlazi i iz pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Naime, Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske je u Zaključku sa svoje sjednice od 30. siječnja 2020. zauzeo pravno shvaćanje da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske presude kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora, a isti stav o zastari restitucijskih zahtjeva u slučaju utvrđenja ništetnosti ugovora općenito proizlazi i iz pravnog shvaćanja sa sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda održane 31. siječnja 2022.

37. Kod instituta stjecanja bez osnove zakon ne predviđa posebni zastarni rok, uslijed čega se ima primijeniti čl. 225. ZOO-a, koji propisuje da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare, a koji petogodišnji zastarni rok u smislu prednje izloženog bi počeo tek od pravomoćnosti ove sudske presude kojom se utvrđuje ništetnost sporne odredbe Ugovora o kreditu, pa stoga u konkretnom slučaju zastara nije ni počela teći.

38. Slijedom iznijetog, zahtjev tužiteljice za isplatu utuženog iznosa od 5.294,47 kuna / 702,69 EUR, utvrđuje se u cijelosti osnovanim.

39. Tužiteljici na navedeni iznos glavnice pripada pravo na isplatu zatezne kamate, tekuće od 09. ožujka 2004. do isplate, po stopi propisanoj odredbama članka 29. st. 2. i 8. ZOO-a.

40. O naknadi troškova ovog postupka odlučeno je temeljem odredbi članka 164. i članka 154. st. 1. ZPP-a, a u svezi s člankom 155. ZPP-a, te primjenom Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" br. 138/23 – dalje: Tarifa).

40.1. Tužiteljici su priznati troškovi sastava tužbe od 9.12.2022. u iznosu od 150,00 EUR (Tbr. 7. t. 1. Tarife), sastava podneska od 30.1.2023. u iznosu od 150,00 EUR (Tbr. 8. t. 1. Tarife), zastupanja na ročištu od 2.2.2026. u iznosu od 150,00 EUR (Tbr. 9. t. 1. Tarife), zastupanja na ročištu od 18.6.2026. u iznosu od 150,00 EUR (Tbr. 9. t. 1. Tarife), zastupanja na ročištu od 21.7.2026. u iznosu od 150,00 EUR (Tbr. 9. t. 1. Tarife), poreza na dodanu vrijednost na ukupni iznos od 750,00 EUR, po stopi od 25%, u iznosu od 187,50 EUR (Tbr. 46. Tarife), te trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 13,27 EUR i sudske pristojbe na presudu u iznosu od 26,54 EUR, sveukupno 977,31 EUR, sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana presuđenja s kojim je danom visina troškova utvrđena, pa do isplate, po stopi propisanoj odredbama članka 29. st. 2. i 8. ZOO-a.

Čakovec, 4. rujna 2026.

Sutkinja:

Sandra Oletić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od petnaest dana od dana objave presude, pismeno putem ovog suda, a o žalbi odlučuje nadležni Županijski sud.

O tom obavijest:

1. tužiteljica po punomoćniku
2. tuženik po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088c-9a5ab**

Kontrolni broj: **00cef-060b4-5cfc3**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Čakovcu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.